

en Opgave at finde den rette Maade at flaae ind paa; man skal begynde paa det rette Sted, paa det rette Punkt, og det er ganske vist, trøder jeg, at naar man vil gaae ind paa at reformere Reglerne for Bevist, og navnlig reformere dem derhen, at man vil løsrive det fra de lov- bundne Bevistregler, da er det det ene Rigtige at begynde paa det Sted, hvor den ærede Rigsdagsmand selv udtalte, at han meente, at der var afgjørende Grunde for at gjøre en saadan Forandring, fremfor at begynde der, hvor han selv erkjender, at der ikke er en saad- an afgjørende Grund. Jeg erkjender, at der er Faa her i Landet, der i den Grad have virket for Udbredelsen af Opmærksomheden og Interessesen for en Reform i vort Rettergangs- væsen som det ærede Medlem for Ribe Amts 2den Valgkreds (H. Hage); han har selv ydet vægtige Bidrag til den foreslaaende Opgaves Løsning, og det skulde være mig særdeles kjært, om det i sin Tid maatte falde i min Lod efter Evne at samvirke med ham til Maalets Op- naaelse. Men det er min Overbevisning, at jo mere varm og sand Interesse man nærer for dette Formaal, desto varssommere skal man være med at forstjærte Opmærksomheden for dette Formaal ved at gribe Sagen an paa en gal Maade. Der er tilvisse en stor Forskjel paa criminelle og civile Sager, hvad Bevist angaaer; for det Første ere de Gjenstande, hvorom der bliver Spørgsmaal, af forskjellig Bestaaffenhed, men naar man dernæst tænker sig en Juryinstitution, da vil den jo blive sammensat paa en ganske anden Maade; navnlig vil der blive et langt større Antal Meddommere eller Nævninger, end der her er Tale om ved Sø- og Handelsretten; de Midler, som Nævningene have til deres Raadighed for at komme til Sandhedens Er- kjendelse, ere jo ogsaa langt mere omfattende

end de, der er Tale om i det foresliggende Lovudkast. Forøvrigt har den ærede Rigs- dagsmand selv erkjendt dette, idet han har hen- viist til de Bestemmelser i Lovudkastet, som gjøre, at man mindre fyldestgjørende har det at gaae ud fra, som er en Forudsætning for Juryinstitutionen, nemlig det umiddelbare Ind- tryk, som Dommerne skulle faae af Bidnefor- handlingen; men foruden § 35 maa jeg tillige henlede Opmærksomheden paa § 43. Det hed- der nemlig der i Slutningen, at naar en Dom- mer under en Sags Behandling faaer Forfald, skulle Forhandlingerne igjen optages, „derimod blive Bidner og Ekspertmænd ikke paant at afhøre“; altsaa i alle Tilfælde, hvor der skeer en Forandring af Dommerne, vil den nye Dommer slet ikke have modtaget det Indtryk af Bidneforhandlingen, som det er Meningen, at han skulde faae, og hvorpaa der lægges saa stor Vægt. Den ærede Rigsdagsmand har og- saa selv gjort opmærksom paa de Inconsequent- ser, som vilde fremkomme, hvis man vedtog Forslaget, navnlig de Inconsequentser, at man i nogle civile Sager indfører Regler for Be- vist, som ikke gjælde i andre, og at dette navnlig ogsaa vil komme til Anvendelse med Hensyn til Sø- og Handelsfager, idet de nye Regler kun vilde komme til Anvendelse med Hensyn til Sø- og Handelsrettsfager, der paa- kjendes i Kjøbenhavn, men derimod ikke finde deres Anvendelse paa Sø- og Handelsrettsfager, der paa kjendes udenfor Kjøbenhavn, og jeg skal føie til, at Uligheden bliver endnu mere isine- faldende, naar man seer hen til, at Sø- og Handelsretten for Kjøbenhavn ogsaa skulde kunne paa kjende Modfordringer, som gjøres gjældende under Sø- og Handelsfager, naattet Modfor- dringerne efter deres Bestaaffenhed ikke ere Sø- og Handelsrettsfager.